

Patvirtinta:
LSMU VA
Veterinarijos fakulteto tarybos
2014-08-28, Prot. Nr. 13

Papildyta:
LSMU VA
Veterinarijos fakulteto tarybos
2019-06-27, Prot. Nr. 63

Papildyta:
LSMU VA
Veterinarijos fakulteto tarybos
2020-05-18, Prot. Nr. VF10-11

Papildyta:
LSMU VA
Veterinarijos fakulteto tarybos
2021-06-08, Prot. Nr. VF10-10

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
VETERINARIJOS AKADEMIJA
VETERINARINĖS MEDICINOS STUDENTŲ
KLINIKINĖS ROTACIJOS
TVARKA

I. BENDROJI DALIS

1. Lietuvos sveikatos mokslu universiteto (LSMU) Veterinarijos akademijos (VA) Veterinarinės medicinos studijų programos studentų klinikinės rotacijos tvarka (toliau – Tvarka) parengta vadovaujantis šiais teisės aktais:
 - 1.1. LR Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI – 242 pakeitimo įstatymu (patvirtintas 2016 -06 -29 d.; dokumento Nr. XII-2534);
 - 1.2. LSMU studijų reglamentu (patvirtintas LSMU Senato 2021 m. balandžio 22 d. nutarimu Nr. 148-03);
 - 1.3. LR Veterinarijos įstatymu (Žin., 1991, Nr. 102-2313);
 - 1.4. Veterinarinės medicinos studijų krypties aprašu (patvirtinta LR švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. V-1687);
 - 1.5. VM studijų rezultatais (patvirtinta LSMU VF Tarybos posėdyje 2020-06-19, prot. Nr. VF 10-14);
 - 1.6. Standartinių procedūrų vadovu angl. *Manual of Standart Operating Procedure (SOP)* (ESEVT SOP 2019 – 05-30, papildytas 2020 gruodžio mėn.).
2. Ši tvarka apibrėžia LSMU VA Veterinarinės medicinos III, IV ir V kurso studentų klinikinės rotacijos Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų ir Stambųjų gyvūnų klinikose, Veterinarinės

medicinos simuliacijos centre (*toliau - VMSC*), Praktinio mokymo ir bandymų centre (*toliau PMBC*) ir kitose veterinarinės medicinos klinikinės rotacijos bazėse organizavimą, vykdymą ir atsiskaitymą.

3. Klinikinę rotaciją organizuoja LSMU Veterinarijos fakulteto (VF) tarybos patvirtintas VF padalinys ir klinikinės rotacijos koordinatorius.

II. PAGRINDINĖS SAŲVOKOS

4. **Klinikinė rotacija** privaloma Veterinarinės medicinos studijų programos klinikinių modulių Propedeutikos ir klinikinės patologijos, Smulkiųjų gyvūnų vidaus ligų, Stambiųjų gyvūnų vidaus ligų, Smulkiųjų gyvūnų chirurgijos, Stambiųjų gyvūnų chirurgijos, Akušerijos ir reprodukcijos sutrikimų praktinių klinikinių kompetencijų įgijimo dalis, kurios atlikimo formą, trukmę ir terminus apibrėžia Veterinarinės medicinos studijų planas.
5. **Klinikinės rotacijos koordinatorius** (toliau koordinatorius)– atsakingo VF padalinio rekomenduotas, LSMU Rektoriaus pritarimu VF dekanu potvarkiu paskirtas VF dėstytojas, turintis veterinarijos gydytojo kvalifikaciją.
6. **Klinikinės rotacijos vadovas** (toliau vadovas) – veterinarijos gydytojas/dėstytojas dirbantis LSMU fakultete ar Veterinarijos fakulteto Tarybos patvirtintoje veterinarinės medicinos klinikinės rotacijos bazėje, turintis ne mažesnę kaip 3 metų veterinarijos gydytojo praktinio darbo stažą, atsakingas už Veterinarinės medicinos studijų programos studentų klinikinių praktinių įgūdžių formavimo plano (programos) įgyvendinimą ir klinikinių kompetencijų įgijimą.
7. **Veterinarinės medicinos klinikinės rotacijos bazės** – Dr. L.Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinika, Stambiųjų gyvūnų klinika, PMBC, VMSC kitos veterinarinės medicinos klinikinės rotacijos bazės (toliau – bazės).

III. KLINIKINĖS ROTACIJOS TIKSLAS

8. Sudaryti sąlygas studentui įgyti praktines klinικές/profesines kompetencijas, būtinas programos studijų rezultatams, įgyjamiems studijuojant Propedeutiką, Smulkiųjų ir Stambiųjų gyvūnų vidaus ligas, Smulkiųjų ir Stambiųjų gyvūnų akušeriją ir reprodukcijos sutrikimus bei Smulkiųjų ir Stambiųjų gyvūnų chirurgiją, pasiekti ir veterinarijos gydytojo kvalifikacijai įgyti.

IV. KLINIKINĖS ROTACIJOS REZULTATAI

9. **Baigęs Veterinarinės medicinos III kurso Propedeutikos ir klinikinės patologijos modulio studijas** studentas turi gebėti užtikrinti ir kontroliuoti biologinio saugumo reikalavimų laikymąsi, bendrauti su pacientų savininkais laikantis etikos principų, fiksuoti ir tramdyti gyvūnus bei įvertinti

gyvūno elgesį bei fiziologinę būklę vedžiojimo metu, surinkti anamnezę, pildyti paciento registracijos kortelę. Gebėti atlikti bendrąjį klinikinį gyvūno tyrimą, matuoti temperatūrą, kvėpavimą bei širdies veiklą ir įvertinti gyvūno fiziologinius rodiklius bei pasireiškusius klinikinius požymius ir simptomus, paimti kraujo, šlapimo ir kitų biologinių sekretų mėginius, paruošti kraujo tepinėlių ir jų įvertinti, atlikti biocheminį ir morfologinį kraujo tyrimą, mokėti paruošti odos skutenu mėginį ir taisyklingai paimti mėginį bakteriologiniam, mikologiniam ir parazitologiniam tyrimui bei įvertinti ir interpretuoti gautus tyrimų rezultatus.

10. Baigęs Veterinarinės medicinos IV kurso Smulkiųjų gyvūnų Vidaus ligų modulio studijas studentas turi gebėti: suteikti pirmąją pagalbą, surinkti išsamią anamnezę apklausiant gyvūno savininką, atlikti smulkiųjų gyvūnų bendrąjį klinikinę ir specialiąją apžiūrą, paimti, vertinti ir interpretuoti šlapimo, kraujo, kitų biologinių skysčių bei odos skutenu mėginių gautus tyrimų rezultatus. Diagnozuoti susirgimus remiantis atliktais tyrimų rezultatais, teisingai juos interpretuojant. Atlikti diagnostinius, instrumentinius tyrimus, vertinti ir interpretuoti gautus tyrimo rezultatus. Sudaryti remiantis tyrimo rezultatais gydymo planą ir paskirti gyvūnui reikiamą gydymą, atsižvelgiant į jo bendrą būklę, lėtines ligas, amžių, gyvūno savininko galimybes. Skirti ligų gydymui vaistus tikslingai, pagrįstai, atsižvelgiant į bendrą gyvūno būklę, kitų organų ir sistemų veiklą, galimus šalutinius poveikius. Gyvūnų gydymui skirti tik registruotus veterinarinius vaistus, užtikrinant, kad veterinarinių vaistų atliekos būtų saugomos ir sunaikinamos saugiai, vadovaujantis taureglamentuojančiais Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktais ir nurodymais, registruoti ir informuoti apie pastebėtą šalutinį vaistinės medžiagos poveikį. Tinkamai parinkti vaistinius preparatus, apskaičiuoti medikamento dozę, išrašyti receptus, suleisti vaistus po oda, į raumenis ar veną, paruošti ir prijungti lašinę infuziją, įstatyti intraveninį kateterį, atlikti gyvūno nagų karpymo ir ausų valymo procedūras, kateterizuoti šlapimo takus, gebėti vertinti rentgeninio, ultragarsinio ir endoskopinių tyrimų rezultatus, atlikti ir interpretuoti elektrokardiogramą. Ugdomas studentų savarankiškas gebėjimas analizuoti ir apibendrinti informaciją, išmokti galvoti apie tinkamiausio gydymo būdo parinkimą gyvūnui, organizuoti reikiamus tyrimus, gebės dirbti komandoje, pildyti kasdieniniame klinikų darbe reikiamą dokumentaciją, įgyti savarankiško studijavimo įgūdžių.

11. Baigęs Veterinarinės medicinos IV kurso Stambiųjų gyvūnų Vidaus ligų modulio studijas studentas turi gebėti: išmanyti žmonių bendravimo principus, grįstus humanizmu, pagarba žmogaus laisvei ir gyvūnų gerovei, teisingas veterinarinės medicinos normas ir profesinę etiką. Paskirti gyvūnų priėmimo laiką, priimti gyvūnus į kliniką ir užtikrinti, kad gyvūnais bus tinkamai pasirūpinta. Suteikti gyvūnui priežiūrą, atpažinti ir apibūdinti ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą. Išduoti klientui vaistus, paskirtus veterinarinės medicinos gydytojo, ir paaiškinti, kaip tinkamai ir saugiai juos naudoti ir saugoti. Tinkamai paruošti gyvūnus, kad veterinarinės medicinos gydytojas

galėtų atlikti medicininės procedūras ar tyrimus, geba suteikti pirmąją medicinos pagalbą, įvertinti gyvūno klinikinę būklę, palaikyti pagrindines gyvybines funkcijas ir atlikti pirminę diferencinę diagnostiką. Suteikti gyvūnui priežiūrą, atpažinti ir apibūdinti ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą. Paimti mėginius skirtingiems laboratoriniams tyrimams, su klinikoje esančios įrangos pagalba atlikti kraujo, šlapimo ir kitus tyrimus, gydytojo pavedimu interpretuoti tyrimų rezultatus. Įvertinti gyvūnų mitybą ir patarti gyvūno augintojui, kaip taisyklingai ruošti ir naudoti pašarus. Naudoti tik licencijuotus vaistus ir skirti juos atsakingai, laikantis teisės aktų reikalavimų, išmanyti vaistų panaudojimo reikalavimus Lietuvoje ir Europos Sąjungoje, įtvirtintus teisės aktuose, užtikrinti tinkamą vaistų ir jų likučių saugojimą. Apskaičiuoti tinkamą vaisto dozę ir duoti ar įvesti ją gyvūnui, išduoti klientui vaistus, paskirtus veterinarijos gydytojo, ir paaiškinti, kaip tinkamai ir saugiai juos naudoti ir saugoti.

12. Baigęs Veterinarinės medicinos V kurso Smulkiųjų gyvūnų Chirurgijos modulio studijas studentas turi gebėti dirbti komandoje ir individualiai suteikti pirmąją pagalbą ekstralaimis sąlygomis, atlikti ortopedinio/neurologinio ir oftalmologinio paciento apžiūros analizę, išmatuoti intraokulinį spaudimą, parinkti tinkamas diagnostines priemones atitinkamai ligai diagnozuoti, gebėti pozicionuoti gyvūną rentgenologiniam ir ultragarsiniam tyrimui, atlikti šiuos tyrimus bei interpretuoti tyrimų vaizdus, teisingai parinkti anestetikus ir sudaryti bei pildyti anestezijos protokolą šuniui ir katei, mokėti paruošti rankas bei paruošti operacijos lauką operacijai, prijungti gyvūną prie anestezijos aparato ir vykdyti monitoringo, stebėti ir interpretuoti gyvūno būklę operacijos metu ir pabudimą po operacijos, atlikti gyvūno ekstubaciją, pildyti ligų istorijas ir klinikinę dokumentaciją, bei išrašyti receptus, gebėti intubuoti gyvūną. Įgyti kitų klinikinių procedūrų atlikimo ir gautų tyrimo rezultatų interpretavimo įgūdžių ir gebėjimų, reikalingų savarankiškam veterinarijos gydytojo darbui. Atpažinti chirurginį pacientą, nustatyti intervencinio gydymo skubumo būtinumą, metodiškai ištirti pacientą, tiksliai diagnozuoti ligą, nustatyti jos kilimo priežastis, paskirti racionalų gydymą bei siūlyti ir taikyti profilaktikos priemones. Įgyti studijavimo ir savarankiško praktinio darbo įgūdžių, reikalingų nuolatinei profesinei saviugdai bei savo asmenybės formavimui.

13. Baigęs Veterinarinės medicinos V kurso Stambiųjų gyvūnų Chirurgijos modulio studijas studentas turi gebėti įvairiais būdais sterilizuoti įrankius, laikytis aseptikos ir antiseptikos taisyklių, derinti sedacijai ir narkozei naudojamus preparatus, derinti sedaciją su vietine anestezija, seduoti ir narkotizuoti stambųjį gyvūną, kontroliuoti pooperacinį skausmą. Analizuoti ir apibendrinti informaciją, savarankiškai organizuoti ir atlikti gydomuosius veiksmus. Naudotis parankinėmis priemonėmis teikiant skubią veterinarinę pagalbą. Turėti kompetencijos darant sprendimą dėl stambaus gyvūno nugaišinimo. Organizuoti darbą operacinėje ir lauko sąlygomis, dirbti komandoje

ir individualiai. Suteikti pirmąją pagalbą ekstremaliomis sąlygomis. Atpažinti chirurginį pacientą, nustatyti intervencinio gydymo skubumo būtinumą, metodiškai ištirti pacientą, tiksliai diagnozuoti ligą, nustatyti jos kilimo priežastis, paskirti racionalų gydymą bei siūlyti ir taikyti profilaktikos priemones. Parinkti tinkamą gyvūno trandymo būdą atliekamos procedūros ar operacijos metu.

14. Baigęs Veterinarinės medicinos V kurso Gyvūnų akušerijos ir reprodukcijos sutrikimų modulio studijas studentas turi gebėti racionaliai ir atsakingai taikyti diagnostikumus ir ginekologinių sutrikimų gydymo būdus. Pažinti, analizuoti ir vertinti pagrindinius procesus vykstančius įvairių rūšių gyvūnų organizme, turinčius įtakos reprodukcinei funkcijai. Vertinti biologinių skysčių ir biocheminius parametrus, paimti ir vertinti citologinius mėginius. Diagnozuoti, skirti gydymą ir numatyti profilaktiką visų ginekologinių sutrikimų. Mokės suteikti pirmąją akušerinę pagalbą, atlikti svarbiausias kliniškes procedūras – vaistų aplikaciją į gimdą, lavažą, lytinės sistemos rektinę palpaciją, echoskopiją, lytinės dominatės vertinimą, žinos dirbtinio sėklinimo ir embrionų persodinimo procedūras. Reguluoti, stimuliuoti, sinchronizuoti, inicijuoti reprodukcinį ciklą, gydyti reprodukcinio ciklo funkcinius sutrikimus. Organizuoti ir saugiai atlikti ginekologinio tyrimo ir akušerinės pagalbos procedūras. Susieti gyvūno laikymo, priežiūros, mitybos sąlygas su reprodukcine funkcija. Nustatyti ryšį tarp medžiagų apykaitos sutrikimų ir reprodukcinės funkcijos.

V. KLINIKINĖS ROTACIJOS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

15. Klinikinė rotacija privaloma visiems veterinarinės medicinos III, IV ir V kurso studentams.
16. Klinikinė rotacija vyksta pagal LSMU Senato patvirtintą Veterinarinės medicinos studijų planą.
17. Klinikinės rotacijos metu įgytų kompetencijų vertinimui naudojamas sumuojamasis pasiekimų vertinimas.
18. Studentas, atvykęs kliniškai rotacijai, registruojamas bazėje studentų registracijos žurnale, supažindinamas su saugaus darbo ir vidaus tvarkos taisyklėmis, ir pasirašo darbo saugos žurnale.
19. Saugaus darbo instruktažo dokumentus galima rasti Stambųjų gyvūnų ir Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikų registratūrose, PMBC, VMSC.
20. Kliniškai rotacijai vadovauja Vadovas, kuris, vadovaudamasis praktinių įgūdžių planu, paskiria užduotis studentui.
21. Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų ir Stambųjų gyvūnų klinikose kliniškai rotacija vyksta pamainomis nuo 7:45 iki 14:00 val. ir nuo 13:45 iki 20:00 val., pagal iš anksto sudarytą grafiką ir tvarkaraštį. Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje studentas turi būti pasiruošęs darbui 7:45 val. rytinėje pamainoje ir popietinėje pamainoje 13:45 val.

22. Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų ir Stambiųjų gyvūnų klinikose, veterinarinės medicinos IV ir V kurso studentams, klinikinė rotacija vyksta naktį nuo 20:00 iki 08:00 val. pagal iš anksto sudarytą grafiką.
23. PMBC, VMSC klinikinę rotaciją atlieka pagal iš anksto sudarytą grafiką ir tvarkaraštį.
24. Klinikinės rotacijos tvarkaraštis skelbiamas Universiteto nurodytoje elektroninėje erdvėje ir yra viešai prieinamas studentams bei darbuotojams.
25. Klinikinės rotacijos metu be Vadovo ar klinikos administracijos leidimo studentas negali palikti klinikinės rotacijos vietos.
26. Praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną dėl pateisinamų priežasčių, studentas kreipiasi į klinikinės rotacijos koordinatorių dėl kito laiko paskyrimo.
27. Studentas, praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, turi ją atidirbti, nepriklausomai nuo praleidimo priežasties: Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje tik švenčių dienomis, savaitgaliais ir atostogų metu, o Stambiųjų gyvūnų klinikoje laiką suderinus su koordinatoriumi.
28. Atvykęs į klinikinės rotacijos vietą studentas turi būti pasiruošęs praktiniam darbui. Jis turi atitikti biosaugos reikalavimus ir turėti praktiniam darbui reikalingas priemones.
29. Atlikdamas klinikinę rotaciją **Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje** studentas turi:
- Turi būti pasiruošęs darbui (persirengęs) 7:45 val. rytinėje pamainoje ir popietinėje pamainoje 13:45 val.
 - Turėti vienkartinės priemones: apžiūros pirštines, kepuraitę, veido kaukę, antbačius;
 - Turėti asmeninį fonendoskopą, termometrą, diagnostinį šviestuvėlį, prisegamą prie aprangos laikrodį su sekundine rodykle, medicininės žirkles;
 - Turėti pacientų registracijos žurnalą, VM studento klinikinės rotacijos dienyną bei rašymo priemones;
 - Studentas PRIVALO BŪTI tvarkingai susišukavęs (ilgi plaukai surišti), nagai tik natūralūs, trumpai ir apvaliai nukirpti, nelakuoti, rankų papuošalai nuimti. Nedidelės rankų žaizdelės užklijuotos pleistru ir turi būti dirbama tik su medicininėmis pirštinėmis (remiantis: Dėl Lietuvos higienos normos HN 47:2020 "Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai" patvirtinimo).
30. Atlikdamas klinikinę rotaciją **VMSC** studentas turi:
- Turėti baltą medicininį chalata;
 - VM studento klinikinės rotacijos dienyną bei rašymo priemones.
31. Atlikdamas klinikinę rotaciją **Stambiųjų gyvūnų klinikoje** studentas turi:

- Turėti patogius darbo drabužius (*išvykoms*) persirengti;
- Turėti (*išvykoms*) guminius batus ar batų priekyje metalu kaustytus batus;
- Turėti *asmeninį* fonendoskopą ir laikrodį su sekundine rodykle, termometrą;
- Turėti *pacientų registracijos žurnalą*, VM studento *klinikinės rotacijos dienyną* bei rašymo priemones;
- Asmeninius daiktus ir mobiliuosius įrenginius palikti klinikos rūbinės spintelėje (jei praktikos vadovas nenurodė kitaip).

32. Atlikdamas klinikinę rotaciją **PMBC** studentas turi:

- Turėti patogius darbo drabužius (*persirengimui*);
- Turėti guminius batus ar batų priekyje metalu kaustytus batus;
- Turėti *asmeninį* fonendoskopą ir laikrodį su sekundine rodykle, termometrą;
- Turėti vienkartinius drabužius (chalatas, apžiūros pirštinės, kepuraitė, veido kaukė, antbačiai);
- Turėti *pacientų registracijos žurnalą*, VM studento *klinikinės rotacijos dienyną* bei rašymo priemones.

33. Klinikinės rotacijos metu (jei praktikos vadovas nenurodė kitaip) draudžiama naudotis visais elektroniniais prietaisais (mobilūs telefonai, kompiuteriai, planšetės ir kt.). **Rekomenduojame** visus vertingus asmeninius daiktus palikti namuose, nes VA klinikos bei VMSC neatsako už persirengimo patalpose paliekamų daiktų saugumą.

34. Be paciento savininko ar Vadovo leidimo fotografuoti pacientus draudžiama!

35. Studentas negali įgyti praktinių kompetencijų klinikoje ar dalyvauti praktiniuose užsiėmimuose, jei neatitinka darbo higienos reikalavimų ar nepasiruošęs praktiniam darbui, nepaiso klinikos vidaus taisyklių ir reikalavimų.

36. Studentui klinikinės rotacijos diena neįskaitoma (praleistas užsiėmimas), jei nesilaikė numatytos tvarkos reikalavimų arba savavališkai pasišalino iš klinikinės rotacijos vietos ir šis užsiėmimas privalo būti atidirbtas pagal numatytą tvarką.

37. Baigiantis klinikinės rotacijos laikui, Vadovas įvertina tą dieną studento įgytas praktines kompetencijas ir parašo pažymį klinikinės rotacijos dienyne.

38. Studento įgytos praktinės kompetencijos vertinamos pagal klinikinės rotacijos vertinimo strategiją vadovaujantis LSMU Studijų reglamentu.

VI. KLINIKINĖS ROTACIJOS KOORDINATORIAUS FUNKCIJOS

39. Klinikinės rotacijos koordinatorius:

- sudaro visų kursų studentų klinikinės rotacijos grafikus visuose padaliniuose, kur yra atliekama klinikinė rotacija;
- kontroliuoja studentų klinikinės rotacijos eigą, tvarkaraščius.

VII. STUDENTO TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

40. Klinikinės rotacijos metu studentas privalo laikytis klinikinės rotacijos bazių nuostatuose nurodytų vidaus tvarkos ir saugaus darbo bei biosaugos taisyklių.

41. Laikytis veterinarijos gydytojo profesinės etikos principų, tinkamai elgtis su pacientais ir gerbti jų šeimininkus.

42. Vykdyti klinikinės rotacijos vadovo pavestas užduotis, kartu su vadovu tirti, diagnozuoti, gydyti ligotus/sergančius gyvūnus.

43. Studentai turi teisę atlikti klinikinę rotaciją vadovaujantis šiame dokumente pateikta tvarka ir gauti su klinicine rotacija susijusią informaciją.

VIII. PROPEDEUTIKOS KLINIKINĖ ROTACIJA III kursas

44. III kurso klinikinė rotacija yra sudedamoji Propedeutikos ir klinikinės patologijos modulio dalis.

45. Per mokslo metus Propedeutikos ir klinikinės patologijos klinikinė rotacija atliekama: po du kartus dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje (16 akademinių valandų) bei Stambiųjų gyvūnų klinikoje (16 akademinių valandų) ir po vieną kartą - VMSC (8 akademinės valandos) bei PMBC (8 akademinės valandos).

46. Klinikinė rotacija pagal numatytą grafiką yra privaloma kiekvienam studentui.

47. Studentas, praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, turi ją atidirbti, nepriklausomai nuo praleidimo priežasties. Neatidirbęs praleisto užsiėmimo ir neatsiskaitęs už visas privalomas įgyti kompetencijas studentas netenka galimybės laikyti Propedeutikos ir klinikinės patologijos modulio baigiamojo patikrinimo.

48. Įgytų kompetencijų galutinis įvertinimas ir pacientų registracijos žurnalo įvertinimas įrašomi į Propedeutikos ir klinikinės patologijos modulio kaupiamojo balo formulę.

49. VA VF Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje studentai, atlikdami klinikinę rotaciją, įgys tokias kompetencijas:

efektyviai komunikuoti;

pildyti būtiną gydymui ir diagnostikai dokumentaciją;

atlikti laboratorinių testų rezultatų analizę;

tinkamai vedžioti gyvūnus, vesti laiptais, vežti liftu;

tinkamai pasirinkti ir dėvėti sterilias apsaugines priemones;

tinkamai pasiruošti rankas, laikantis biosaugos ir higienos reikalavimų;

fiksuoti, tramdyti šunis;

fiksuoti, tramdyti kates;

fiksuoti triušį, graužiką, paukštį ar kitą egzotinį gyvūną;

prižiūrėti stacionaro pacientus;

atlikti klinikinį tyrimą;

atlikti šuns dantų apžiūrą;

atlikti katės dantų apžiūrą;

atlikti viršutinių kvėpavimo takų apžiūrą;

suduoti medikamentus pagal reikalavimus;

taikyti skysčių terapiją;

- atpažinti ir parinkti adatas ir intraveninius kateterius pagal gyvūno dydį, injekcijos pobūdį, naudojamų vaistų klampumą;
 - pasitarus su veterinarijos gydytoju pasirinkti tinkamą laboratorinių mėginių ėmimostrategiją;
 - atlikti šlapimo mėginio tyrimus;
 - atlikti hematologinius tyrimus;
 - atlikti gyvūno akių apžiūrą;
 - atlikti gyvūno ausų apžiūrą;
 - atlikti gyvūno odos apžiūrą;
- įsisavinti Veterinarijos vaistinės darbo tvarką, dokumentacijos pildymą;
- rašyti receptą;
- atlikti pilvo palpaciją;
- Suteikti pirmąją pagalbą gyvūnui.

50. VA VF Stambiųjų gyvūnų klinikoje studentai, atlikdami klinikinę rotaciją, įgys tokias kompetencijas:

- surinkti anamnezę;
- fiksuoti stambų gyvūną, atliekant manipuliacijas;
- taikyti darbo saugos su gyvūnais reikalavimus;
- nustatyti gyvūno konstitucijos tipą;
- nustatyti gyvūno savijautą garde;
- nustatyti gyvūlio savijautą vedžiojimo metu;
- įvertinti klinikos pacientų elgesį;
- išmatuoti skirtingų rūšių stambiųjų gyvūnų (klinikos pacientų) kūno temperatūrą;
- paimti gyvūno šlapimo mėginį;
- paimti gyvūno išmatų mėginį;
- paimti stambaus gyvūno kraują iš muliažo;
- paruošti ir vertinti kraujo tepinėlius;
- atlikti biocheminį kraujo tyrimą ir interpretuoti gautus rezultatus;
- parinkti ir paruošti ir įvesti intraveninį kateterį stambiems gyvūnams (naudojant simulatorius);
- nustatyti hematokrito kiekį;
- pildyti pacientų registracijos kortelę ir stebėjimo protokolą;
- didžiojo prieskrandžio fiziologinių parametrų vertinimas atrajotojams;
- vertinti klinikinius parametrus stambiems gyvūnams;
- nustatyti šliužo dislokaciją galvijams.

IX. KLINIKINĖ ROTACIJA PRAKTINIO MOKYMO IR BANDYMŲ CENTRE

51. PMBC klinikinę rotaciją atlieką III-V kurso studentai.

52. Klinikinė rotacija pagal numatytą grafiką yra privalomas kiekvienam studentui.

53. Studentas, praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, turi ją atidirbti, nepriklausomai nuo praleidimo priežasties.

54. Studentas, atvykęs klinikinei rotacijai, registruojamas bazėje studentų registracijos žurnale, supažindinamas su saugaus darbo ir vidaus tvarkos taisyklėmis, ir pasirašo darbo saugos žurnale.

55. Praktinio mokymo ir bandymų centre studentai atlikdami klinikinę rotaciją, įgys tokias kompetencijas:

- atlikti stambaus gyvūno fiksavimą;

- taikyti darbo saugos su gyvūnais reikalavimus;
- nustatyti gyvulio konstitucijos tipą;
- nustatyti gyvulio savijautą garde;
- išmatuoti skirtingų rūšių stambiųjų gyvūnų (klinikos pacientų) kūno temperatūrą;
- paimti gyvūno šlapimo mėginį;
- paimti gyvūno išmatų mėginį;
- atlikti koprologinį tyrimą.

X. KLINIKINĖ ROTACIJA LSMU VA VF VETERINARINĖS MEDICINOS SIMULIACIJOS CENTRE

56. VMSC klinikinę rotaciją atlieka III ir V kurso studentai.
57. Klinikinė rotacija pagal numatytą grafiką yra privaloma kiekvienam studentui.
58. Studentas, praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, turi ją atidirbti, nepriklausomai nuo praleidimo priežasties. Neatidirbęs praleisto užsiėmimo ir neatsiskaitęs už visas privalomas įgyti kompetencijas studentas netenka galimybės laikyti Propedeutikos ir klinikinės patologijos modulio baigiamojo patikrinimo.
59. Studentas, atvykęs klinicinei rotacijai, prie kiekvienos stotelės turi pasirašyti prieš padėdamas darbą ir baigus darbą. Stotelė baigus darbą turi būti sutvarkyta.
- 60. VMSC studentai, atlikdami klinikinę rotaciją, įgys tokias kompetencijas:**
- laboratorinių testų rezultatų analizę;
 - tinkamai pasirinkti ir dėvėti sterilias apsaugines priemones;
 - atlikti katės fiksavimą ir tramdymą (ant muliažo);
 - atlikti šuns fiksavimą ir tramdymą (ant muliažo);
 - atlikti šuns dantų apžiūrą (ant muliažo);
 - atlikti katės dantų apžiūrą (ant muliažo);
 - suduoti medikamentus pagal reikalavimus (ant muliažo);
 - taikyti skysčių terapiją;
 - pasirinkti tinkamą mėginių ėmimo strategiją pasitarus su veterinarijos gydytoju;
 - paimti gyvūno šlapimo mėginį;
 - atlikti hemotologinius tyrimus;
 - atlikti akių apžiūrą;
 - paimti stambaus gyvūno kraują (iš muliažo);

- paruošti ir įvertinti kraujo tepinėlių;
- atlikti biocheminio kraujo tyrimą stambiams gyvūnams, interpretuoti gautus rezultatus;
- atlikti morfologinį kraujo tyrimą stambiams gyvūnams, interpretuoti gautus rezultatus.

XI. SMULKIŪJŲ GYVŪNŲ VIDAUS LIGŲ KLINIKINĖ ROTACIJA

IV kursas

61. IV kurso klinikinė rotacija yra sudedamoji Smulkiųjų gyvūnų vidaus ligų modulio dalis.
62. Klinikinė rotacija pagal numatytą grafiką yra privaloma kiekvienam studentui.
63. Studentas, praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, turi ją atidirbti, nepriklausomai nuo praleidimo priežasties. Neatidirbęs praleisto užsiėmimo ir neatsiskaitęs už visas privalomas įgyti kompetencijas studentas netenka galimybės laikyti Smulkiųjų gyvūnų vidaus ligų modulio baigiamojo patikrinimo.
64. Įgytų kompetencijų galutinis įvertinimas, refleksijos įvertinimas ir pacientų registracijos žurnalo įvertinimas įrašomi į Smulkiųjų gyvūnų vidaus ligų modulio kaupiamojo balo formulę.
65. Per mokslo metus Smulkiųjų gyvūnų vidaus ligų klinikinė rotacija dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje atliekama 4 kartus (iš viso 32 akademinės valandos). Jos metu studentas vieną kartą klinikinę rotaciją atlieka naktį (16 akademinė valandų).
- 66. VA VF Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje studentai, atlikdami klinikinę rotaciją, įgys kompetencijas:**
 - efektyviai komunikuoti;
 - pildyti būtinąją dokumentaciją;
 - efektyviai konsultuoti ir išsamiai perduoti informaciją savininkui. Išreikšti empatiją ir užuojautą savininkui;
 - mokės naudotis spec. apsauginiais rūbais;
 - pozicijuoti gyvūnus rentgeniniam tyrimui atlikti;
 - paruošti gyvūnus tyrimui ultragarsu;
 - atlikti rentgeno nuotraukų ir ultragarso vaizdų analizę;
 - atpažinti užkrečiamomis ligomis sergančių gyvūnų klinikinius simptomus;
 - paruošti gyvūną endoskopijos procedūrai ir gebėti pasirūpinti gyvūnu procedūros metu;
 - laikytis biosaugos taisyklių klinikoje;
 - užtikrinti higienos reikalavimų laikymąsi viso darbo klinikoje metu;

- surinkti paciento gyvenimo ir ligos anamnezės duomenis;
- atlikti klinikinę paciento apžiūrą, ištyrimą, klinikinės apžiūros duomenų interpretavimą, tinkamų tyrimų paskyrimą;
- įvertinti gautų tyrimų rezultatus, sudaryti diferencinių diagnozių sąrašą;
- atlikti vemiančio/tuštinimosi sutrikimų turinčio paciento apžiūrą, tolesnius veiksmus;
- skirti gydymą vemiančiam/ tuštinimosi sutrikimų turinčiam pacientui;
- atlikti apžiūra šlapinimosi sutrikimų turinčio paciento, tolesnius veiksmus;
- skirti gydymą šlapinimosi sutrikimų turinčiam pacientui;
- parinkti priemones, reikalingas cistocentezei atlikti, atlikti šią procedūrą, esant perpildytai šlapimo pūslei;
- parinkti priemones reikalingas kateterizacijai, atlikti procedūrą šunims, katėms (patinams);
- paruošti gyvūną širdies echoskopijai;
- paruošti gyvūną EKG tyrimui;
- tinkamai parinkti priemones gyvūnų kepenų tyrimui;
- tinkamai parinkti priemones gyvūnų stemplės tyrimui;
- tinkamai parinkti priemones gyvūnų skrandžio tyrimui;
- tinkamai parinkti priemones gyvūnų AŠTS tyrimui;
- tinkamai parinkti priemones gyvūnų inkstų tyrimui;
- atlikti ir tinkamai parinkti priemones endokrininių liaukų tyrimui;
- atlikti trachėjos spindžio matavimus;
- tinkamai parinkti priemones gyvūnų plaučių tyrimui;
- tinkamai parinkti priemones ausų landų turiniui paimti, atlikti tyrimus ir interpretuoti rezultatus;
- tinkamai parinkti priemones odos skutenų tyrimui, paimti mėginį, jį įvertinti ir interpretuoti rezultatus;
- tinkamai parinkti priemones bakteriologiniam odos tyrimui.

XII. STAMBIŪJŲ GYVŪNŲ VIDAUS LIGŲ KLINIKINĖ ROTACIJA

IV kursas

67. IV kurso klinikinė rotacija yra sudedamoji Stambiujų gyvūnų vidaus ligų modulio dalis.
68. Klinikinė rotacija pagal numatytą grafiką yra privalomas kiekvienam studentui.

69. Per mokslo metus Stambijų gyvūnų vidaus ligų klinikinė rotacija atliekama 8 kartus (iš viso 64 akademinės valandos). Jos metu studentas klinikinę rotaciją atlieka naktį (16 akademinų valandų).

70. Studentas, praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, turi ją atidirbti, nepriklausomai nuo praleidimo priežasties. Neatidirbęs praleisto užsiėmimo neatsiskaitęs už visas privalomas įgyti kompetencijas studentas netenka galimybės laikyti Stambijų gyvūnų vidaus ligų modulio baigiamojo patikrinimo.

71. Įgytų kompetencijų galutinis įvertinimas, refleksijos įvertinimas ir pacientų registracijos žurnalo įvertinimas įrašomi į Stambijų gyvūnų vidaus ligų modulio kaupiamojo balo formulę.

72. VA VF Stambijų gyvūnų klinikoje studentai, atlikdami klinikinę rotaciją, įgys tokias kompetencijas:

- registruoti pacientą;
- surinkti anamnezę;
- atlikti bendrą gyvūno klinikinį tyrimą;
- pildyti bendro klinikinio tyrimo protokolą;
- parinkti laboratorinius ir diagnostinius tyrimus ligos diagnozavimui;
- paimti kraujo mėginį stambiam gyvūnui;
- atlikti morfologinį kraujo tyrimą;
- pasiruošti specialiesiems diagnostiniams tyrimams (endoskopinis, rentgeninis, ultragarsinis)‘;
- nustatyti diagnozę;
- apskaičiuoti veterinarinių vaistų dozes, naudojimą;
- stebėti ir kontroliuoti gydymo eigą remiantis ankstesniais tyrimais ir gydymo duomenimis;
- pildyti dokumentus, gydomų pacientų ligos istorijas;
- paimti gyvūno odos skutenų mėginį mikozių tyrimui ar ekto parazitams nustatyti;
- žinoti stambijų gyvūnų raciono subalansavimo principus;
- įsisavinti mociono teisingą teikimą įvairiems pacientams;
- įvesti zondą stambiesiems gyvūnams (galvijui, arkliui);
- įvesti magneto / magnetinio zondą galvijui;
- atlikti rektinį tyrimą stambiesiems gyvūnams;
- analizuoti bandos valdymo programos duomenis
- sudaryti biosauogos priemonių planą;
- nustatyti šliužo dislokacijos vietą;

XIII. SMULKIŪJŲ GYVŪNŲ CHIRURGIJOS KLINIKINĖ ROTACIJA

V kursas

73. V kurso klinikinė rotacija yra sudedamoji Smulkiųjų gyvūnų chirurgijos modulio dalis.

74. Klinikinė rotacija pagal numatytą grafiką yra privaloma kiekvienam studentui.

75. Studentas, praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, turi ją atidirbti, nepriklausomai nuo praleidimo priežasties. Neatidirbęs praleisto užsiėmimo ir neatsiskaitęs už visasprivalomas įgyti kompetencijas studentas netenka galimybės laikyti Smulkiųjų gyvūnų chirurgijos modulio baigiamojo patikrinimo.

76. Įgytų kompetencijų galutinis įvertinimas, refleksijos įvertinimas ir pacientų registracijos žurnalo įvertinimas įrašomi į Smulkiųjų gyvūnų chirurgijos modulio kaupiamojo balo formulę.

77. Per mokslo metus, veterinarinės medicinos V kurso studentas, Smulkiųjų gyvūnų chirurgijos klinikinę rotaciją privalo atlikti 4 kartus dienos metu, darbo dienomis (iš viso 32 akademinės valandos), vieną kartą - savaitgalio metu (16 akademinų valandų), vieną kartą - naktį (16 akademinų valandų) Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje ir vieną kartą - VMSC (8 akademinės valandos).

78. VA VF Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje studentai, atlikdami klinikinę rotaciją, įgys tokias kompetencijas:

- efektyviai komunikuoti;
- atpažinti ir tinkamai naudoti chirurginius instrumentus;
- pozicionuoti gyvūnus atliekant krūtinės ląstos, pilvo ertmės, priekinės ir galinės kojų bei dubens srities rentgenogramas;
- pildyti dokumentaciją būtiną gydymui ir diagnostikai;
- atpažinti ir parinkti adatą ir siuvamąją medžiagą organų ir audinių siuvimui;
- perduoti išsamią informaciją savininkams;
- paruošti darbui operacinę;
- atlikti chirurginį pasiruošimą operacijai;
- žinoti visas darbo priemones naudojamas operacijos metu atlikti klinikinę apžiūrą, interpretuoti rezultatus;
- įvertinti galimas anestezijos rizikas;
- pasiruošti atlikti anesteziją;
- suteikti pirmąją pagalbą gyvūnui;
- įvertinti skausmą;

- paruošti pacientą anestezijai atlikti;
- stebėti ir fiksuoti funkcinis rodiklius gyvūno anestezijos metu;
- pildyti anestezijos protokolą;
- prižiūrėti gyvūną po anestezijos;
- tvarstyti žaizdas;
- parinkti tinkamą tvarsliaivą pagal gyvūno rūšį ir žaizdos specifiką;
- vertinti, analizuoti, diskutuoti stacionare gydomų pacientų ligos istorijas.

XIV. STAMBIŪJŲ GYVŪNŲ CHIRURGIJOS KLINIKINĖ ROTACIJA

V kursas

79. V kurso klinikinė rotacija yra sudedamoji Stambiujų gyvūnų chirurgijos moduliodalis.
80. Klinikinė rotacija pagal numatytą grafiką yra privaloma kiekvienam studentui.
81. Per mokslo metus Stambiujų gyvūnų chirurgijos klinikinė rotacija atliekama 4 kartus (iš viso 32 akademinės valandos). Jos metu studentas klinikinę rotaciją atlieka naktį (16 akademinė valandų).
82. Nepriklausomai nuo praleidimo priežasties praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, studentas ją turi atidirbti. Neatidirbęs praleisto užsiėmimo ir neatsiskaitęs už visas privalomas įgyti kompetencijas studentas netenka galimybės laikyti Stambiujų gyvūnų chirurgijos modulio baigiamojo patikrinimo.
83. Įgytų kompetencijų galutinis įvertinimas, refleksijos įvertinimas ir pacientų registracijos žurnalo įvertinimas įrašomi į Stambiujų gyvūnų vidaus ligų modulio kaupiamojo balo formulę.
- 84. VA VF Stambiujų gyvūnų klinikoje studentai, atlikdami klinikinę rotaciją, įgys tokias kompetencijas:**
- paruošti stambiujų gyvūną bendrajai anestezijai ir operacijai bei įsisavinti eigą;
 - stebėti pacientą bei narkozės eigą ir pildyti reikalingus dokumentus;
 - analizuoti stambiujų gyvūnų chirurgijoje naudojamų įrankių paskirtį;
 - parinkti siuvamąją medžiagą;
 - paruošti chirurginius įrankius operacijai ir užtikrinti jų sterilumą;
 - sutvarkyti įrankius po operacijos;
 - asistuoti operacijos metu;
 - teikti skubiąją veterinarinę pagalbą;

- įsisavinti ir atlikti gydymo procedūras gyvūnų odontologinio tyrimo;
- atlikti tyrimą šlubuojančio arklio;
- gydyti šlubuojantį arklį;
- atlikti tyrimą šlubuojančio atrajotojo (galvijo, avies, ožkos ir kt.);
- gydyti šlubuojantį atrajotoją;
- įvertinti kanopų sveikatingumą;
- įvertinti nagų sveikatingumą;
- įsisavinti gyvūnų oftalmologinį tyrimą.

XV. GYVŪNŲ AKUŠERIJOS IR REPRODUKCIJOS SUTRIKIMŲ KLINIKINĖ ROTACIJA

85. V kurso Gyvūnų akušerijos ir reprodukcijos sutrikimų klinikinė rotacija yrasudedamoji Gyvūnų akušerijos ir reprodukcijos sutrikimų modulio dalis.

86. Studentas, praleidęs grafike numatytą klinikinės rotacijos dieną, turi ją atidirbti, nepriklausomai nuo praleidimo priežasties. Neatidirbęs praleisto užsiėmimo ir neatsiskaitęs už visas privalomas įgyti kompetencijas studentas netenka galimybės laikyti Gyvūnų akušerijos ir reprodukcijos sutrikimų modulio baigiamojo patikrinimo.

87. Įgytų kompetencijų galutinis įvertinimas, refleksijos įvertinimas įrašomi į Gyvūnų akušerijos ir reprodukcijos sutrikimų modulio kaupiamojo balo formulę.

88. VA VF veterinarinės medicinos studentai pagal Gyvūnų akušerijos ir reprodukcijos sutrikimų modulio kalendorinį tematinį planą atlikdami klinikinę rotaciją įgis tokias kompetencijas:

- atlikti katės ir kalės išorinių lytinių organų klinikinį vertinimą;
- atlikti kalių ir kačių makšties citologinį tyrimą, paimti mėginį, vertinti rezultatus;
- įvertinti kalių kraujo hormoninio tyrimo (progesterono) rezultatus;
- atlikti kalių lytinės sistemos rentgenogramų vertinimą (piometra/hidrometra, vaikingumas);
- atlikti kalių lytinės sistemos echoskopinio tyrimo rezultatų vertinimą (piometra/hidrometra, vaikingumas, kiaušidžių cistos);
- atlikti šunų ir katinų išorinių lytinių organų vertinimą;
- atlikti šunų prostatos vertinimą echoskopinio tyrimo metu;
- atlikti šunų lytinės sistemos organų vertinimą rentgeninio tyrimo metu;

- atlikti karvės bendros būklės vertinimą pagal klinikinę būklę ir pieno sudėties parametrus;
- sudaryti ginekologinį gydymo planą, atlikti gimdos infekcijų diagnostiką;
- įvertinti patelės lytinius organus naudojant šalutinius gyvūninius produktus;
- įvertinti patelės makštis ir gimdos kaklelio reprodukcinę būklę;
- atlikti ginekologinį tyrimą įvertinant patelės rują pagal bendrus klinikinius požymius;
- sudaryti ginekologinio gydymo planą, diagnozuoti *anestrus* formas bei sudaryti lytinio ciklo stimuliacijos protokolus;
- diagnozuoti vaikingumus;
- įvertinti šviežią ir šaldytą gyvūnų spermą;
- įvertinti sėklinimo instrumentų paskirtį, pilnai paruošti sėklinimo pipetę rektocervikaliniam karvės sėklinimui.

XVI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

89. Studentai turi galimybę teikti apeliacijas ir skųstis:

89.1. Dėl vertinimo ir vertinimo procedūrų studentas turi teisę teikti apeliaciją vadovaudamasis LSMU Studijų Reglamento nuostatomis.

89.2. Dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ar smurto atvejams, studentas gali tiesiogiai kreiptis į Universiteto administraciją arba užpildyti Universiteto interneto puslapyje Akademinės etikos skirsnyje esančią pranešimo formą lietuvių arba anglų kalba, kaip nurodyta Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ir smurto Lietuvos sveikatos mokslų universitete prevencijos taisyklėse. Diskriminaciją, priekabiavimą ar kitą orumą žeminantį įvykį patyrusiems LSMU darbuotojams ir studentams teikiama nemokama psichologinė pagalba.

89.3. Dėl ginčų su administracija ir kitais darbuotojais studentai turi teisę skųstis vadovaujantis LSMU Studentų ginčų su administracija ir kitais darbuotojais nagrinėjimo tvarka.

90. Šios Tvarkos papildymai įsigalioja nuo 2021 m. rugsėjo mėn. 1 d.

91. Tvarka gali būti keičiama, atšaukiama ar papildoma Veterinarijos fakulteto tarybos sprendimu.